

Vytas Jankauskas, VDU, LDK tyrimų centras

Palemonas po Gintaro Beresnevičiaus: naujų tyrimų perspektyvos

Lietuvos kultūrologijos laimėjimus, sietinus su G. Beresnevičiaus vardu sunku pervertinti. Vienas jų būtų įsiliejimas į Palemoniados tyrimus. Negalima tvirtinti, jog „Palemono mazgas“ nepateko į tyrimų akiratį, kadangi šis teiginys nebūtų teisingas. Visgi pagrindinis priekaištas, kuris buvo išsakytas Gintaro Beresnevičiaus tuo metu funkcionavusiai istoriografini kryptiai: apie Palemono legendą iki šiol nebuvo kalbama iš pačios legendos, t.y. jos turinys nebuvo tapęs tyrimo objektu. G. Beresnevičius pabandė pasiūlyti alternatyvų legendos perskaitymo būdą, pasiūlė nagrinėti pačią romėnų atsikraustymo legendą ir jos turinį. Paradoksalu, tačiau aplink legendą funkcionuojanti istoriografija į ją žiūrėjo kaip į kultūrinį, ideologinį ar socialinį fenomeną, analizavo jos genezę ir sklaidą, taip pat ir kitus, smulkesnius klausimus, tačiau legendos turinys, kaip reiškinys buvo arba nekritiškai priimamas XIX a. romantinėje istoriografijoje, arba atmetamas, neanalizuojant paties turinio. G. Beresnevičius pasiūlė vieną iš legendos perskaitymo variantų, tuo pačiu pripažindamas, kad jis nėra vienintelis. Iš šiandienos pozicijų galima klausti, ar turime alternatyvius legendos turinio perskaitymo būdus? Šiame pranešime ruošiamasi pateikti dar vieną legendos turinio perskaitymo versiją.